

Labā ziņa

**Gada balvas ieguvējs –
dakteris no Šķilbēniem**

Lai godinātu medicīnas speciālistus par ieguldīto darbu Latvijas iedzīvotāju veselības veicināšanā, ārstēšanā un aprūpē, trešo reizi Latvijā pasniedza "Gada balvu medicīnā". Aicinājumam balsot par Latvijas profesionālākajiem medicīniem atsaucās vairāk nekā trīs tūkstoši iedzīvotāju. Nominācijā "Gada ārsts 2012" godināts ģimenes ārsts Andris Spridzāns no Viļakas novada Šķilbēnu pagasta.

Slikta ziņa

Pieprasa slimiem strādāt

Palielinoties ar gripu un citām vīrusu slimībām saslimušo skaitam, Valsts darba inspekcijā pieaug saņemto telefona zvānu un iesniegumu skaits no nodarbinātajiem, ka darba devēji pieprasa viņiem pildīt darba pienākumus, lai gan ārsts ir noteicis ārstēšanās režīmu mājās, izsniedzot par to darba nespējas lapu. Darba inspekcija uzsver, ka šāda darba devēja prasība ir prettiesiska – pacientam, lai pilnvērtīgi atveseļotos, ir jāievēro ārstējošā ārsta norādījumi. Darba inspekcija aicina ikvienu darbinieku, kuram ir izdota darba nespējas lapa, bet darba devējs liek viņam pildīt darba pienākumus, par to ziņot Darba inspekcijai. Darba inspekcijas konsultatīvie tālruņi: 67186522; 67186523.

Interesanta ziņa

**Atvērto durvju diena
slimnīcās**

Trešdien, 13.februārī, gan Balvos, gan Gulbenē notiks atvērto durvju diena ar mērķi apskatīt izdarīto slimnīcu renovācijas pirmajā kārtā. Aicināti piedalīties pašvaldību vadītāji, deputāti, sociālo dienestu vadītāji un prese.

Nepalaid garām

**Dzejas krājuma
atvēršanas svētki**

16.februārī plkst. 12.00 Balvu Kultūras un atpūtas centra Baltajā zālē notiks Dženijas jaunā dzejas krājuma "Svētva-kara sapņi" atvēršana.

**Nākamajā
vadugunī**

- **Atvērto durvju diena**
Kā izskatās Balvu slimnīcā pēc renovācijas
- **Daina no "Dainu" mājām**
Stāsts par lauku sievieti

Lauku labumi Balvos

Pirtsslotu meistars. Balvenietis Artis Dergačs tirdziņā piedāvāja iegādāties pirtsslotas. Viņš atzina, ka lielākais noiets slotām ir viesu namos pēc iepriekšēja pasūtījuma. Savukārt Balvu tirdziņš ir iespēja parādīt savu preci un dibināt iepazīšanās kontaktus.

Pēc Balvos pirmo reizi notikušā lauku labumu tirdziņa izskan labas atsauksmes. Netrūka tur ne pircēju, ne arī pārdevēju. Aizvadītās sestdienas rīta cēliens bija rosīgs un interesants.

Novērotais liek secināt, ka ar īstiem lauku gardumiem pārsvarā bija ieradusies pārnovadu tirgotāji – alūksnieši un gulbenieši. Viņu piedāvājumā netrūka pašceptas lauku maizes, dažādu miksto sieru, kūpinājumu, putraimu desu, lielo dzērveņu pārstrādājumu un vēl citu labu lietu. Pircēji iegādājās arī dažādu šķirņu ābolus, atvestus no Viļakas novada, pirkā novārtas bietes, svaigas kāpostgalvas un arī sarīvētus burkānus, ko bija pacenties atvest Alūksnes puses dārzenaudzētājs.

Liels galds ar dažāda izmēra koka karotēm – tāds bija Gulbenes novada meistara Laimoņa Lapsas piedāvājums. Karošu izgatavošana ir viņa vaļasprieks kopš bērnu dienām. Kad galva sirmā, esot atkal laiks tās grebt. Meistars ir acīgs dabas vērotājs – no zaru izliekumiem vai saaugumiem redz kokam praktisku pielietojumu. Tā rodas drēbju pakaramie, apavu uzvelkamās lāpstiņas un daudz kas cits. Karotes viņam arī dažādas – no pavisam mazas medus smeļamās līdz milzīgai, ar ko maisīt arī vārāmo zupas katlu viesu pulkam. "Par naudu

nerunāsim, man ir bauda pārsteigt cilvēkus," teica koka karošu meistars.

Bitenieks Kārlis Pērkons arī atbraucis no Gulbenes novada. Viņam līdzī medus burkas un citi veselību spēcinoši produkti – ziedputekšņi, ziedputekšņi medū, arī propoliss un pat šūnu medus. Balvos viņš tirgojās pirmo reizi. "Vadugums" novēroja, ka viens no pirktākajiem produktiem pie bitenieka bija ziedputekšņi. Interesanta produkcija arī SIA "Ušuru kūdra", kas piedāvāja lielo dzērvenes ar pievienoto vērtību – ogas pūdercukurā, ogas želejā, sirupā, sukādes, arī sulu, sirupu un, protams, svaigas ogas. Galvenais, ka tā ir dabīga produkcija bez konservantiem. Ogas aug Gulbenes pusē, Ušuru purvā.

Tirdziņā daudzi ar lielu prieku iegādājās smaržīgās koka bumbiņas. Ideja par tādām *nošpikota* no viduslaikiem. Bumbiņas piesūcina ar dabīgiem ekstraktiem un liek tur, kur vēlas smaržīgu vidi – skapī, virtuvē, rokassomiņā, automašīnā. Slēgtā telpā smarža saglabājas, kā apgalvoja ražotāji no Cekules, līdz pusgamam. Viens no neparastākajiem, šķiet, bija tikko plautas zāles aromāts. Vairumam patika arī lavandas un citronzāles bumbiņas.

Atliek cerēt, ka lauku labumu tirdziņš Balvos notiks regulāri un ar katru reizi preču klāsts tajā būs daudzveidīgāks un pircējiem vajadzīgs.

M.Sprudzāne

Melnais Ločmeļu ģimenes mīlulis.

11. lpp.

Raunas novada bagātības – cilvēki un daba.

8. lpp.

Kā mūs ietekmēs iespējamais elektroenerģijas tarifu kāpums?

Viedokļi

Vairāk cietīs tie, kuri elektrību tērē maz

EDMUNDS RUDZĪTIS, SEB bankas sociālekonomikas eksperts

Lai arī elektroenerģijas tirgus atvēršana mājāsaimniecībām šā gada rudenī ļaus mājāsaimniecībām izvēlēties elektro-

enerģijas piegādātāju starp vairākiem komersantiem, tomēr tas nenozīmē, ka elektroenerģija kļūs lētāka. Drīzāk nākotnē gaidāms elektroenerģijas izmaksu pieaugums. Tas lielā mērā saistīts ar iepriekš pieņemtajiem lēmumiem attiecībā uz atbalstu elektroenerģijas ražošanai no dabasgāzes un atjaunojamajiem energoresursiem un obligātās iepirkumu komponentes sadārdzinājumu. Elektroenerģijas kopējā cena veidojas no vairākiem komponentiem, tajā skaitā, pārvades un sadales tarifa, obligātās iepirkumu komponentes un elektroenerģijas cenas.

Kā jebkurš cenu pieaugums pirmās nepieciešamības precēm vai pakalpojumiem, arī dārgāka elektroenerģija negatīvi ietekmēs Latvijas iedzīvotāju pirktspēju, jo līdz ar lielākiem rēķiniem mazāk naudas būs citām precēm un pakalpojumiem. Turklāt būtiska problēma varētu būt tā, ka procentuāli vislielāko cenu pieaugumu izjutīs tie iedzī-

votāji, kuri elektroenerģiju lieto maz un kuriem šobrīd tiek piemērots samazinātais Starta tarifs. Tiem, kuru elektrības patēriņš mēnesī ir līdz 100KWh, elektrības rēķini varētu palielināties par 30% jeb aptuveni 3 latiem mēnesī.

Vairumā gadījumu šie iedzīvotāji (piemēram, vientuļie pensionāri, trūcīgās ģimenes ar bērniem) elektroenerģiju lieto tikai pašām nepieciešamākajām sadzīves lietām un viņiem nav lielu iespēju būtiski samazināt patērēto elektroenerģijas daudzumu. Turklāt viņu ienākumi ir nelieli un izdevumi mājoklim veido būtisku daļu no kopējiem izdevumiem. Tiem, kuriem šis patēriņš ir lielāks, pavērsies plašākas iespējas ietaupīt, jo līdz ar brīvo elektroenerģijas tirgu elektroenerģijas piegādātāji varētu piedāvāt dažādus izcenojumus konkrētām dienām un laikiem, piemēram, naktīs un brīvdienās elektroenerģijas cenas varētu būt zemākas nekā darba dienās.

Spiež ārā pēdējo suliņu

MAIJA GOLUBEVA, Viļakas novada pensionāru biedrības vadītāja

Dzīvoju četrstābu dzīvoklī un katru mēnesi par elektrību maksāju salīdzinoši daudz - aptuveni 30 latus. Vasarā par elektroenerģiju maksāju mazāk. Protams, elektrības patēriņu cenšos ekonomēt. Piemēram, gāzes plīts naudas

izdevumu ziņā nav izdevīga, tādēļ ikdienas vajadzībām izmantoju keramisko plīti. Kopumā katru mēnesi saņemumu pensiju 165 latu apmērā un no šīs summas nauda jāatlicina ne tikai elektrības rēķinu nomaksai, bet, protams, arī citām vajadzībām. Kad palielinās elektroenerģijas tarifu, nomaksāt rēķinus būs vēl grūtāk. Zinu, ka ir cilvēki, kuri saņem 47 vai 58 latu mazu pensiju. Kā tad lai viņi nomaksā rēķinus?! Dombrovskis *kladzina*, ka ekonomiskā krīze pārvarēta. Viņam varbūt pārvarēta, savukārt parastajiem iedzīvotājiem dzīve labāka nav kļuvusi. Pensionāriem Latvijā neklājas viegli, lai gan ik pa laikam smejamies, ka naudīgie vīri, kuri no tautas prasa vēl un vēl, laikam vairs negrasās pirkt tualetes papīru, bet atviegloties, izmantojot naudas banknotes.

"Latvenergo" strādā ar peļņu, tādēļ nesaprotu elektroenerģijas tarifu paaugstināšanas iemeslu. Kad Rēzeknē notiek pensionāru biedrību sapulces, deputātiem allaž sakām, lai viņi pamēģina padzīvot ar naudas summu,

kuru mēnesī saņem pensionāri. Daudzas amatpersonas Latvijā saņem salīdzinoši lielas algas. Lai jau viņiem algas ir 1000 latu lielas, domāju, ka lielākām gan tām nevajadzētu būt. Jebkurā gadījumā ideja paaugstināt elektroenerģijas tarifu nav pareiza. Runā, ka tos plāno paaugstināt pat uz pusi, turklāt tas visvairāk ietekmēs mazturīgos iedzīvotājus. No tautas grib izspiest pēdējo suliņu. Pensionāru biedrību sapulcēs Rēzeknes priekšsēdētājs mēdz teikt, ka nav dienas, kad kāds cilvēks neizlec ārā pa logu, nepakaras vai nenoslīcinās. Tas viss ir izmisuma dēļ, jo cilvēkiem nav naudas. Latvijā nepieciešams līderis, tad, iespējams, visi viegla naudas tīkotāji būtu gāzti no saviem troņiem. Par tautu nīrgātis nedrīkst.

Manuprāt, lai pensionāri normāli dzīvotu, jābūt vismaz 500 latu lielām pensijām. Padomju laikos dzīve bija labāka. Daudz kas bija bez maksas. Mūsdienās labs piemērs ir Baltkrievija, kur pensionāri dzīvo krietni labāk.

Viedokļus uzklusēja S.Karavoičika un A.Ločmelis

Viļakas novada domē

24. janvāra sēdes lēmumi Realizēs kalendāru "Iepazīsti Atzeles novadu 2013"

Nolēma realizēt informatīvā tūrisma kalendāra "Iepazīsti Atzeles novadu 2013" 200 eksemplārus, katru par Ls 2,50 (ieskaitot PVN).

Sadala mērķdotācijas pašdarbības kolektīviem

Folkloras kopai "Atzele", Žiguru kapelai, Viļakas kultūras nama sieviešu vokālajam ansamblim "Cansone" un Medņevas tautas nama sieviešu vokālajam ansamblim "Melodija" vadītāju darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām piešķir katram Ls 50,60.

Līdzfinansēs projektus

Nolēma piešķirt pašvaldības līdzfinansējumu 10% apmērā (Ls 249,61) biedrības "Dardedze" projektam "Tautas tēpu komplekts jaunizveidotajam Šķilbēnu pagasta jauktajam korim "Viola", kā arī līdzfinansējumu 10% apmērā (Ls 224) biedrības "Omītes" projektam "Ziemeļlatgales kultūras tradīciju saglabāšana".

Apstiprina Žiguru jauniešu iniciatīvu centra nolikumu un ieceļ vadītāju

Apstiprināja Žiguru Jauniešu iniciatīvu centra nolikumu nosakot, ka tā būs Viļakas novada domes pakļautībā esoša iestāde Žiguru pagasta un novada jauniešu radošo iniciatīvu attīstīšanai. Centra adrese ir: Parka iela 14, Žiguri, Viļakas novads, LV-4584. Centra uzdevumi: radīt jauniešiem iespēju pulcēties vienkopus, rosināt viņus kopīgi plānot un lietderīgi pavadīt brīvo laiku, nodrošināt jauniešu vajadzībām un interesēm atbilstošu informāciju, izstrādāt projektus un vadīt tos, sekmēt jauniešu iesaistīšanu neformālajā izglītībā, veicināt jauniešu iesaistīšanos brīvprātīgo darbā, radīt optimālus apstākļus jauniešu intelektuālai, radošai un fiziskai attīstībai, sekmēt jauniešu iesaistīšanos starptautiskos projektos, veicināt jauniešu sabiedrisko aktivitāti, radot iespēju viņiem piedalīties lēmumu pieņemšanā pašvaldības, reģiona un valsts līmenī.

Par centra vadītāju ar šī gada 15.februāri iecēla Artu Brokāni, nosakot viņas amatalgas 35% apmērā no izpilddirektora mēnešalgas mēnesī (Ls 283,50 pirms nodokļu nomaksas).

Apstiprina zemes ierīcības projektu

Apstiprināja SIA "Metrum" izstrādāto zemes ierīcības projektu nekustamajam īpašumam "Jaunzaķīši" Medņevas pagastā par zemes vienības sadalīšanu. Jaunizveidotajai zemes vienībai ar platību 23,4 ha piešķir nosaukumu "Jaunzaķīši 1", nosakot apgrūtinājumus.

Jaunizveidotajai zemes vienībai ar platību 7,4 ha piešķir nosaukumu "Jaunzaķīši 2", nosakot apgrūtinājumus.

Paliekošajai zemes vienībai ar platību 44,2 ha saglabāja nosaukumu "Jaunzaķīši" ar adresi: "Jaunzaķīši", Medņevas pagasts, Viļakas novads, LV - 4586, piešķirot apgrūtinājumus.

Visām trim zemes vienībām noteica lietošanas mērķi - lauksaimniecība.

Izbeidz zemes lietošanas tiesības

Izbeidza zemes lietošanas tiesības zemes vienībai ar platību 2,9 ha Vecumu pagastā un ieskaitīja šo apbūvēto zemes vienību Viļakas novada domei piederošajās zemēs.

I.Tušinska

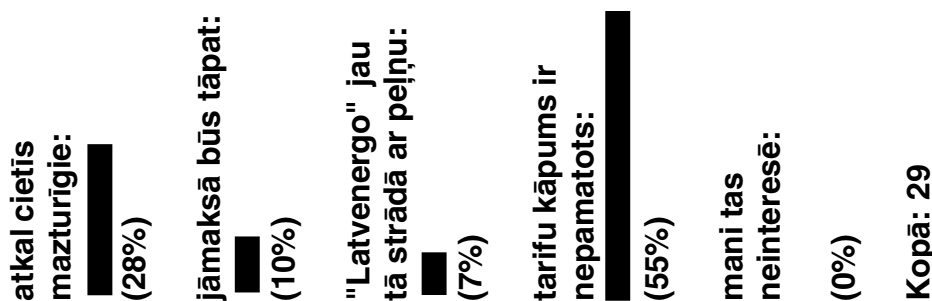
Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Kā mūs ietekmēs iespējamais elektroenerģijas tarifu kāpums?

Balvos svin!

Sestdien Balvu Kultūras un atpūtas centrā balvenieši un pilsētas viesi kārtējo reizi apliecināja, ka pilsēta, kurā mēs dzīvojam, mums ir vismiļākā un visskaistākā. Balvu 85.dzimšanas dienā skatītājus priecēja vietējie pašdarbnieki un deju grupa "Buras" no Salaspils.

Pilsēta pasaulē. Koncertu atklāja valsts karoga krāsās tērpusies studijas "Lote" dalībniece un festivāla "Pa modes pakāpieniem" Top modele Viviāna Bukša, kura izspēlēja etīdi ar Latvijas karti – lakatu, tādējādi uzsverot, ka Latvijā jau 85 gadus atrodas brīnumskaista pilsēta – Balvi!

Ciemiņi. Salaspiliešu deju grupas "Buras" gandrīz stundu garais priekšnesums pārsteidza ar līdz šim neredzētiem oriģināliem deju uzvedumiem, nojaucot robežas starp dažādiem mūsdienu deju stiliem – laikmetīgo un *show* deju, *hip hopu*, breiku un pat akrobātiskiem elementiem. Tikpat mīļš bija koncerta epilogs, kurā ciemiņi vienbalsīgi teica: "Apsveicam dzimšanas dienā!"

Uz skatuves - seniori. Atveroties priekšskaram, skatītāji ieraudzīja aptuveni 80 koru un deju kolektīvu seniorus, tostarp rokdarbnieču pulciņa "Mežģis" dalībnieces. Balvos vecumā no 50 līdz 101 gadam ir 2953 iedzīvotāji (kopā deklarēti 7647). Vecākajam balvenietim 27.aprīlī apritēs 102 gadi!

Karsējmeiteņu deja. Deju studijas "Terpsihora" grupas "Lulū" meitenes varēja pazīt pēc sarkanajiem krekliņiem ar Balvu pilsētas ģerboni – vilku. Šobrīd pilsētas trijās vispārīgglītojošajās skolās mācās 1076 skolēni; Rīgas Valsts tehnikuma Balvu filiālē – 62, bet pirmsskolas izglītības iestādēs 329 audzēkņi.

Pārsteigums. Skatītājiem bija vienreizēja iespēja uz skatuves ieraudzīt ne tikai "Mis un Misters Balvi 2012" uzvarētājus Artūru Buzijanu un Madaru Voiti, bet arī noskatīties vienu no skaistumkonkursa finālistu priekšnesumiem.

Salūts. Salūta laikā visi klātesošie vēlreiz pārliecinājās, ka pilsētas moto "Es milu savu pilsētu!" nav tukši vārdi.

Piemin ar klusuma brīdi. Balvu pilsētā vēl pirms nedēļas dzīvoja 30 pilsētas vienaudži... līdz traģēdijai, kurā bojā gāja skolotāji Anna un Grigorijs Kudrjavcevi. Viņus klātesošie pieminēja ar klusuma brīdi. 85-gadnieku reportāžā, kas filmēta pavisam nesen, Kudrjavcevu pāris vēlēja, lai Balvos aug godīga un krietna jaunatne.

Sofija Graudumniece. Balvu pilsētas Goda pilsoņe Sofija Graudumniece balveniešiem un pilsētas visiem vēlēja, lai Balvos noteikti saglabātos neatliekamās palīdzības slimnīca. "Priecāsimies par mums katru atvēlēto dienu šai saulē," viņa piebilda.

Sveiciens dzimšanas dienā! Svētku dalībniekus pilsētas dzimšanas dienā sveica arī sabiedrībā pazīstami cilvēki, kuri pārstāvēja katrs savu sfēru, piemēram, izglītību – skolotāja Māra Pimanova (foto - labās puses). Viņa vēlēja, lai pēc 10; 15 un 20 gadiem skolēnu skaits ne tikai dubultotos, bet arī trīskāršotos.

Solisti. Jauktais koris "Ezerkrasts" izpildīja "Dvēseles dziesmu", ko vēl emocionālāku padarīja solisti Māris Zaharovs un Lāsma Kokoreviča.

E.Gabranova teksts un foto

Ciemojamies

Lepojas ar saviem ļaudīm un novadu

ANDRIS NEIMANIS,
Raunas novada priekšsēdētājs

Kāds bija Jūsu ceļš uz šo amatu?

-1989.gadā strādāju "Lauktechnikā" par būvdarbu vadītāju, bet darbu pašvaldībā kā izpildītājs sāku

1990.gada 2.februārī.

Kādi darbi teritoriāli mazas platības novadā bija jāsāk darīt uzreiz?

-Mēs Raunas pagastā 20 gadus bijām attīstījuši un sakārtojuši daudz lietas, bet Drustos, kā jau mazā pagastā, nebija notikusi tik veiksmīga attīstība, virmoja emocijas, radās savstarpēji strīdi. Mēs analizējām situāciju, centāmies to izskaidrot. Tiesa, viņi jau bija izstrādājuši ūdenssaimniecības un tautas nama rekonstrukcijas projektus, un Rauna ar savu saimnieciskā dienesta komandu nāca palīgā iesākt realizēt dzīvē. Tagad Drustu centrā slejas skaista ēka - tautas nams. Mums ir Raunas vidusskola un Drustu pamatskola. Drustos ir arī biedrības skola "99 Balti zirgi". Tautskola piedāvā alternatīvu variantu valsts pamatizglītības standarta apgūšanai uz humānās pedagoģijas metodikas bāzes, izmantojot individuālās apmācību metodes.

Kādus projektus realizē Raunas novadā?

-Mums ir pabeigti ūdenssaimniecības lieli projekti Raunā, Drustos un Rozēs. Divas pirmās projekta kārtas mēs veicām par savu finansējumu, bet trešo kārtu finansēja Eiropas Savienība. Izmantojam Lauku atbalsta dienesta piedāvātās iespējas. Pateicoties projektiem, mums izbūvēts skeitparks ar sabiedriskajām tualetēm pie pilskalna, Raunā izveidots jauniešu centrs, iegādāti trenāžieri, izveidota peldvieta, Drustu tautas namam ir sakārtots apgaismojums, nopirkta aparatūra - nelieli projekti dod paliekošu ieguldījumu vairākām institūcijām. Labiekārtojām Raunas centrā esošā Brīvības pieminekļa, kura autors ir Kārlis Zemdega, apkārtni.

Kāds ir šī gada budžets?

-Pagājušajā gadā budžeta ieņēmumi bija 2 miljoni 100 tūkstoši, šogad skaitlis ir mazāks - 1 miljons 873 tūkstoši. Tas nozīmē, ka daudzas ieceres nācās atstāt turpmākajiem gadiem. Prioritāte mums ir izglītība, sociālās garantijas. Mēs daudz darām, lai sakārtotu pašvaldības ēkas, kurās vēl dzīvo cilvēki. Novadā ir 13 daudzdzīvokļu mājas, kurās dzīvokļi ir privatizēti. Viens no objektiem, ko šogad gribētu renovēt, ir Raunas novada aktu zāle, kas novada cilvēkiem kalpo kā kultūras centrs. Izmantojam pirmpirkuma tiesības un iegādājāmies grāmatnīcu - senu ēku centrā, kur gribētu izvietot bibliotēku, trenāžieru zāli, telpas NVO, biedrībām, taču savā budžetā mums tik daudz naudas nav, tāpēc gaidām, kad būs pieejams finansējums no Eiropas Savienības struktūrfondiem.

Kādas ir novada problēmas?

-Mums ir laba autobusu satiksme ar lielākajām pilsētām, arī ceļi, lai nokļūtu līdz tām, ir salīdzinoši laba stāvoklī. Problēma ir ar autobusu satiksmi Drustos, kas no Raunas ir 23 km tālu, tur autobuss kursē tikai divreiz dienā. Taču slimajiem cilvēkiem, bezdarbniekiem Raunā nokļūt palīdz arī Drustu sociālais dienests. Drustos nav arī bankomāta, lai arī mēs par to cīnījāmies. Ceļš Rauna - Drusti nav asfaltēts, un līdz ar to pavasaros un rudenos veidojas bedres.

Kāda novadā ir situācija ar darbavietām?

-Daudzi strādā Cēsīs un citās lielākajās pilsētās, ar kurām ir laba satiksme un nelieli attālumi, daudzi darbu atraduši pie vietējiem uzņēmējiem.

Un kādi ir šie lielākie uzņēmēji - darba devēji?

-Veiksmīgi darbojas un darbavietas cilvēkiem sezonā dod divas bruģakmens ražotnes "Raunas Bruģakmens" un "Dagra", "Raunas Lauktechnika", kas nodarbojas ar metālizstrādājumiem. Mums novadā var nosaukt stabilas 12-13 zemnieku saimniecības, kur lielākā ir "Firma Pasāža". Mums ir daudz nelielo ģimenes uzņēmumu, piemēram, SIA "Siera ražotne". Mums ir zemeņu audzētāji, vīna ražotne, vienā firmā ražo darbgaldus Baltkrievijai. Mums ir neliela vairumtirdzniecības bāze, vienā saimniecībā ir savvaļas zirgi, ir granulu ražotne, vasarās mums attīstīts tūrisms.

Kāda ir Jūsu darba alga pēc nodokļu nomaksas?

-Tūlīt pateikšu precīzi (skatās telefonā sms) - lūk, Ls 664,20.

Rauna ir ne tikai skaistākā, bet arī viena no vēsturiski visnenāk apdzīvotajām vietām. Raunas novads ir 2009.gada teritoriālās reformas rezultātā izveidota pašvaldība Vidzemē, kurā apvienoti bijušā Cēsu rajona Raunas un Drustu pagasti. Robežojas ar Priekuļu, Smiltenes, Gulbenes, Jaunpiebalgas un Vecpiebalgas novadiem. Platība - 309 km², 2010.gadā bija 4008 iedzīvotāji, bet tagad lēš, ka to skaits ir samazinājies. Novads atrodas ģeogrāfiski izdevīgā vietā - tikai trīs kilometrus no Vidzemes šosejas, arī attālums no Raunas pagasta līdz Cēsīm, Valmierai un Smiltenei ir tikai aptuveni 25 kilometri. Novada centrs ir Rauna, kur atrodas Raunas pilsdrupas. Pils galvenā celtnē ir taisnstūrains un aizņem 47,40m x 35,49m lielu teritoriju, tās vidū atrodas kādreiz apdzīvots iekšpagalms. Pils deviņas reizes postīta no krievu, poļu, zviedru un vāciešu karapulkiem. Raunas pilsdrupas ir vienas no labāk saglabājušajām pilsdrupām valstī, un šobrīd notiek to ziemeļu daļas konservācija.

Uzņēmējdarbība

Gatavo medaļas, podus, pat slēpju zābakus

"Raunas ceplis" ir tradīcijām bagāta keramikas ražotne, kur ikdienā darina dažāda pielietojuma un dizaina keramikas izstrādājumus.

Latgales cilvēki, dodoties uz Rīgu, dāvanu meklējumos nereti iegriežas "Raunas ceplī", kas atrodas tieši šosejas malā. Keramikē SILVIJA ŠLIKA stāsta, ka šīs māla ieguves vietas, kuras ir teju 200 metru attālumā no ražotnes, ir ar senu vēsturi, un uz šejieni pēc māla brauc no visas Latvijas. Silvija šajā ražotnē strādā 35 gadus, otra satiktā keramiķe - Inese Poikāne - 20 gadus. Silvija pašlaik gatavo medaļas, kuras dāvinās 100 km slēpojuma dalībniekiem Priekuļu trasēs. Ilgāku laiku aizņēmusi medaļu izgatavošana ģipsī - viņa tam veltījusi četras ar pusi stundas. Tad sekojusi medaļu iespiešana, apstrāde, un tālāk tās dosies uz mufelkrāsni, kur medaļas apdedzinās. Tad tās tiks žāvēt, un tas ilgs nedēļu vai pat divas, viss atkarīgs no gaisa temperatūras. "Agrāk mums bija pasūtījumi tūkstošos, tagad - tikai simts vai trīs simti. Tie pasūtītāji, kuriem ir nauda, kļuvuši prasīgāki, grib, lai izgatavojam ko īpašu," stāsta keramiķe. Viņa ved rādīt kaltēt noliktos un gatavos māla izstrādājumus, kuriem ir neierastas formas un faktūras. Kādā plauktā stāv gara rinda dažādu izmēru māla slaloma zābaku, kuras Latvijas kausa sacensībām gatavo jau otro gadu. "Ir gandarījums, kad no mufelkrāsns izņemam skaistu, kvalitatīvu izstrādājumu, taču gadās visādi," piebilst Silvija. Viņa izrāda arī gatavo produkciju. Dažāda lieluma puķu podi ir komplektā ar atbilstošiem paliktņiem. Raksturīgas glazūras ar kapara spīdumu, Raunā gatavo arī caurumos podus orhidejām.

Keramiķe Inese Poikāne ar mālu limē uzrakstu. Kausi sacensībām Ventspilī, Lemberga hūtē, top "Raunas ceplī". Inese Poikāne ņem šķidru mālu un izgatavotos uzrakstus ar otiņu limē uz kausiem.

Latvijas Slēpošanas savienības pasūtījums uzvarētājiem - slaloma zābaki. Kā atzīst SIA "Raunas ceplis" valdes priekšsēdētājs Edmunds Cinis, šis ir oriģināls dāvanas, ko firma gatavo jau otro gadu.

Raunas novadā Ražo celtniecības konstrukcijas

SIA "Raunas Lauktechnika" dibināta 1992.gadā, saglabājot daudz darbgaldu un iekārtu. Un jau 1995.gadā šeit uzsākta dekoratīvās metālapstrādes izstrādājumu ražošana.

Uzņēmumā var pasūtīt mēbeles, interjera elementus pēc individuāla projekta. Salonā var redzēt, kā metāla izstrādājumus var kombinēt ar "Raunas cepļa" keramiku, stikla izstrādājumiem no Polijas, Ukrainas un Ēģiptes, mākslīgajiem ziediem, telpaugiem un svecēm. Uzņēmuma direktors GUNTIS PELŠS stāsta, ka ideja sākotnēji aizgūta no Beļģijas, no kurienes Eiropā ienāca dekoratīvās metālapstrādes produkti - metāla galdi, krēslīti, ziedu pakaramie, dažādi statīvi un citi izstrādājumi. "Sakrītības dēļ mēs vienai beļģu firmai sākam piegādāt savu produkciju, un tā tas aizgāja. Šobrīd produkciju piedāvājam Beļģijai, Francijai, Vācijai, Zviedrijai un citām valstīm," stāsta G.Pelšs. Viņš piebilst, ka daudz nosaka personīgie kontakti, dalība starptautiskajās izstādēs Ķelnē un Frankfurtē, uzņēmumam ir aģenti, vairumtirdzniecības bāze, arī tieša tirdzniecība: "Labs pieprasījums pēc mūsu produkcijas ir arī Latvijas tirgū - uzņēmums iekārto ziedu veikalu, kafejnīcu interjerus. Eksporta produkcijas ražošana samazinājās 2006.gadā. Pašlaik uzņēmuma apgrozījums ir apmēram 400 tūkstoši latu gadā, nodarbinām 40 cilvēkus." "Raunas Lauktechnika" ir veco padomju ēku mantiniece, un daudzas no tām ir sliktā stāvoklī. Uzņēmumā

Kokapstrādes ceļā - viena sievietē. Gaļina Sproģe te strādā jau septiņo gadu, un tikai brīžos, kad darāmi smagāki darbi, viņai iedod palīgus. Gaļina apkalpo visas iekārtas - ēvelē, garina, platumo, slīpē un dara citus koka apdares darbus.

domā, kā ēkas sakārtot, bet to rādīs laiks. "Bieži vien lētāk ir darīt pašiem, un tad būs mazāk saistību un sarežģījumu, nekā lielajos Eiropas projektos, kad jāizsludina konkursi firmām un saviem spēkiem neko darīt nedrīkst," secina G.Pelšs. Viņš saka, ka pašlaik uzņēmums sadarbojas ar lielu būvkonstrukciju uzņēmumu un ražo celtniecības metāla sagataves.

Zaļā siera un "Zelta sviesta" ražotāji

Raunas centrā darbojas neliela "Siera ražotne", kuru vada ILMĀRS CERIŅŠ. Tās galvenā produkcija ir beramie sieri, Ģi sviests un makaroni. Uzņēmums darbojas kopš 2006.gada.

"Siera ražotnes" direktors Ilmārs Ceriņš stāsta, ka sākumā ražojusi Vidzemē un tuvākajā apkārtnē iecienīto zaļo sieru, pēc kura bijis pieprasījums. Nu uzņēmums ražo trīs veidu beramos sierus, arī ar ķiplokiem un garšaugiem - tomātiem, papriku. Tos var uzbērt uz sviestmaizītēm, omeļēm, pievienot salātiem, turklāt katrs var izvēlēties sev patīkamāko garšu. Lai beramie sieri labāk turētos uz maizītēm, tām var uzsmērēt Ģi sviestu, kas agrāk bija pazīstams kā kausētais sviests, bet šodien, vadoties no Austrumu zināšanām, tas iegūvis nosaukumu Ģi sviests. "Lai piesaistītu pircēju uzmanību, sviestu nosaucām par "Zelta sviestu". Kad man jautā, kāpēc tā, es atbildu, ka tas ir ļoti veselīgs, nesatur holesterīnu, un laba veselība jau arī ir zelta vērtē," saka I.Ceriņš. Viņš stāsta, ka šeit ražo arī 12 dažādu veidu makaronus: klasiskos, ar svaigiem burkāniem, dillēm, bazilīku, bietēm, kariju, kaltētiem tomātiem, maltajiem pipariem, kaltētu papriku, kaltētiem sīpoliem, no pilngraudu miltiem. Daļa garšaugu ir pašu audzēta ekoloģiski tīrā vidē. "Esam aptaujājuši pircējus, lai saprastu, kuras no 12 garšām ir iecienītākas, bet tās tāpat būs katram savas. Mēs lepojamies, ka paši audzējam siera āboliņu, ko izmantojam zaļā siera ražošanā. Āboliņa lauki ir jāravē, zaļās lapiņas jāvēc, jākaltē,

Pamatprodukts - zaļais siers. Ilmārs Ceriņš izrāda cehus, kuros gatavo un fasē makaronus, gatavina sierus, arī zaļo sieru.

jāsamaļ smalkā pulverītī, un tas ir darbietilpīgs process. Arī zaļie makaroni ir ar siera āboliņu, kas tiem piedod īpašo smaržu un zaļo krāsu," stāsta uzņēmuma direktors. Ilmārs, kurš arī pats strādā ceļā, uzslavē savu komandu - Annu Tūteri un Karīnu Aborinsku. "Mēs tagad saražojam apmēram 40 kg makaronu dienā, bet pamatprodukta tomēr ir sieri," saka I.Ceriņš.

No Latvijas izejvielām

SIA "Raunas bruģakmens" ražotne atrodas Raunas novada "Dāboliņos". Sarunā ar valdes priekšsēdētāju ILMĀRU VECGAILI uzzinām, kā ražotājiem klājas šobrīd.

"Šajā biznesā esmu kopš 1998.gada, bet uzņēmums "Raunas bruģakmens" darbojas 10 gadus. Tas pierāda, ka mūsu produkcija ir konkurētspējīga, pieprasīta. Bruģi ražojam no Latvijas izejvielām, - granti ņemam no tuvējā Pāvulu grantskarjera," stāsta I.Vecgailis. Viņš atceras, kā savulak tapušas bruģa *receptes*, veiksmīgi sadarbojoties ar RTU Betona pētījumu laboratorijas inženieri. "Mūsu mērķis šajā biznesā bija strādāt ilgstoši, tāpēc lielu vērību pievērsām produkcijas kvalitātei. Visus teorētiskos pētījumus pārbaudījām praksē," piebilst I.Vecgailis. Viņš saka, ka noieta tirgi ir tepat Latvijā, jo bruģis ir smags un tālāki pārvadājumi ir ekonomiski neizdevīgi. Taču biznesā ir bijuši dažādi posmi, un pēc lielā celtniecības buma, kas, pēc uzņēmēja domām, turpinās vēl tagad un kura laikā radās daudzas mazas bruģa ražotnes, sekoja grūtāki laiki - daudzi pārtrauca darbību. "Mēs nejtām ekonomisku atbalstu no valdības, lai tirgū noturētos, lai varētu būt stabili. Ir grūti konkurēt, ja vienai nodokļu maksā, bet citi nē," savas pārdomas pauž uzņēmējs. Viņam negodīgs bizness ir nepieņemams. Uzņēmuma vadītājs neslēpj, ka krīzes bumā ņemts kredīts, par kuru nopirkta vācu un austriešu kopražojuma bruģa ražošanas iekārtas, kas ļauj nodrošināt augstvērtīgāku produkcijas kvalitāti. "Mēs sezonā dienā varam saražot 1000m² bruģakmens un varam izpildīt jebkuru

Uzņēmējs un sportists Ilmārs Vecgailis ar Liepājā izcīnīto kausu. Latvijas čempionāta 2.posmā uzvaru izcīnīja Emīls Blūms un Ilmārs Vecgailis ar "Ford Fiesta R2".

pasūtījumu. Mēs ražojam dažādu krāsu un formu, biežuma bruģakmeņus. Pašreizējās tehnoloģijas ļauj ražot visu krāsu produkciju, piemēram, pie Madonas bērnu darza iekļājam oranžas krāsas bruģi," stāsta I.Vecgailis. Viņš kā galveno problēmu sauc darbu sezonālo raksturu, darbus var atsākt apmēram pie gaisa temperatūras +10 grādi. Sezonā firma nodarbina 60 - 80 strādniekus.

Īsumā

Darbus izliek izstādē

Raunas novada izpilddirektore LINDA ZŪDIŅA (attēlā) novada domes otrajā stāvā izrāda izstādi, kurā izliekti austie darbi, adījumi, fotogrāfijas "Ziemas noskaņas". Izstādē redzami krā-

saini tā sauktie lupatu deķi, galdsegas, divpusējās segas, linu darbi. Tos darinājušas rokdarbnieces Aina Ceirūze, Aina Smilts, Anita Bērziņa, bibliotēkas un audēju pulciņa vadītāja Vija Vaišļa un citas. Izpilddirektore, kura ir arī dzimtsarakstu nodaļas vadītāja, parāda izremontēto un moderni iekārtoto dzimtsarakstu nodaļu ar atsevišķu telpu jaunlaulātajiem, kas kalpo jau kopš 2008.gada.

Iztiek bez datoriem

Jaunatnes lietu speciāliste LINDA KRUCĀNE (attēlā) stāsta, ka jauniešu centrā darbojas trīs cilvēki - viņa, Mareks Dombrovskis un Ilze Podniece, kuri iesaista jauniešus dažādās aktivitātēs. Visiem

gan esot tikai viena štata vieta ar konkrētu atalgojumu, bet tas netraucējot sastrādāties. Jauniešu centrs ir atvērts jau gadu un tā darba laiks ir no pulksten 15 līdz 19, taču nereti, īpaši piektdienās, kad atbrauc skolēni no citām vietām, te ir kā bišu stropā. Vieni spēlē novusu, citi zīmē, daži gatavo ēst vai malko tēju. Līdzās jauniešu centram ir autobusu pietura, un daudzi šeit lietderīgi pavada laiku līdz tā atiešanai. "Mums centrā nav datora un to arī nevajag, mūsu mērķis ir aktīva un izglītojoša atpūta," saka L.Krucāne. Viņa piebilst, ka pašlaik centru apmeklē mazāk jauniešu, jo pie skolas izveidots hokeja laukums, kas ir iecienīta aktīvās atpūtas vieta. Linda pastāstīja par daudzajām centra aktivitātēm - dažādu latvisko svētku svinēšanu, vasaras nometnēm, konkursiem. Tāpat viņa izrādīja darba grafiku, arī grāmatu, kurā katrs atzīmē, cikos atnācis un aizgājis, lai vecāki zinātu, kur paliek bērni, jo pagrabīnā, kur iekārtotas modernās telpas, mobilo telefonu zonas nav.

Strādā modernā katlu mājā

Raunā ir divas katlu mājas - viena no tām, mazākā un tikai pagājušajā gadā ekspluatācijā nodotā, atrodas centrā. Tā nodrošina pašvaldības ēku apkuri. Lielā katlu māja, kas darbojas kopš 1996.gada, arī ir moderna - te viss ir automatizēts, strādā četri operatori un laboranti. Operators Pēteris Voronins (attēlā) stāsta, ka rūpīgi jāseko līdzi, lai visas sistēmas darbotos, negadītos kļūmes un cilvēki savās mājās saņemtu siltumu.

Mans mīlulis

Melnais siržu pavēlnieks

Balveniešu LUDMILAS un JĀŅA LOČMEĻU ģimenes mīlulis ir melns, graciozs kā pantera trīsgadīgs runčuks, vārdā Patriks. Ludmila neslēpj, ka visu lutinātais mīlulis ar savu neparasti skaisto, smaragdzaļo acu skatienu spēj panākt visu, ko vien vēlas.

Foto - no personīgā arhīva

Esmu neatvairāms. Ločmeļu ģimenes mīlulis Patriks ir viscaur melns kā nakts. Tumsā redzamas tikai viņa acis, kas uz melnā kažociņa fona šķiet vēl zaļākas.

Ločmeļu mājās šis nav pirmais kaķis. Pēc tam, kad nomira ilgu mūžu nodzīvojušais, visas ģimenes mīlētais runcis Princis, Jānim un Ludmilai likās, ka mājās kaut kā pietrūkst. Tādēļ pēc kāda laika par viņu acuraugu kļuva pēc sludinājuma Rīgā atrastais, tikai mēnesi vecais melnais runčuks ar koši zaļām actiņām. "Vīram viņš iepatikās no pirmā acu skatienu," par kaķēna ienākšanu mājās stāsta Ludmila.

Patrika saimnieki stāsta, ka runcim piemīt neatkarīgs un ārkārtīgi ziņkārigs raksturs. "Ja kaut ko daru virtuvē, viņam noteikti jāzina, ko tieši. Patrikam patīk ielīst atvilktnēs, skapī, dēla somā, pat plastmasas maisiņā, lai pārlicinātos, kas tur iekšā," mīluļa ieradumus atklāj saimniece. Kā jebkuram mājdzīvniekam, arī Patrikam nepatīk ieilgusi vientulība. Tādos brīžos viņš meklē izklaides iespējas, un Ludmila smeļ, ka viņu ģimenes kaķim patīk lasīt: "Patriks ar ķepu izķeksē grāmatas no zemākā grāmatplaukta un tad guļ uz tām."

Ne reizi vien melnais skaistulis pārsteidzis mājiniekus ar dažādām blēņām. Pēc tam, kad kādu dienu, pārnākuši mājās, saimnieki uz viesistabas grīdas pirmajā stāvā atrada drēbes, kuras no rīta vēl atradās otrajā stāvā, viņi vēl ilgi ar smaīdu iztēlojās skatu, kā Patriks tās zobos stiepis lejā pa kāpnēm.

Diemžēl ziņkāriba un vēlme atrast jaunus draugus vienreiz Patrikam gandrīz maksājusi dzīvību. "Viņš bija ielīdis blakus sētā un ticis zobos kaimiņu sunim. Vīrs burtiski izrāva Patriku tam no mutes," atceras Ludmila. Pārdzīvotā izbija nav pieticis ilgam laikam, un runcis nereti turpina izaicināt likteni kaimiņu pagalmā.

Melnais skaistulis ir izvēlīgs ēdiena ziņā. "Viņš ēd tikai smalki sagrieztu barību. Ja svaigā barība kādu laiku jau stāvējusi uz šķīvja, kaķis tai vairs nepieskarsies. Patrikam garšo tikai labas kvalitātes sausās granulas, jēlas akniņas, vistas fileja, arī cūkgaļa. Pienu viņš nedzer," mīluļa ēdienkarti atklāj saimniece.

Runcis ir ne tikai izvēlīgs uztura ziņā, viņš savā prātā izveidojis mājas iemītņu hierarhijas kāpnis. "Vakaros, kad visa ģimene ir mājās, Patriks sākumā ielec klēpi vīram, pasēž nedaudz, tad dodas pie dēla Artūra. Tā viņš maina savu vietu vairākas reizes vienā vakarā. Mana kārta parasti pienāk tikai tad, kad neviena cita nav mājās," secina Ludmila.

Dod pajumti kaķēniem

Ne reizi vien esam pievērsušies pamestu dzīvnieku tēmai, rakstījuši par klaiņojošu suņu izķeršanas reidiem un šo dzīvnieku turpmāko likteni, kas nereti izvēršas ļoti bēdīgs. Tomēr gadās, ka kādam no šiem likteņa pabērniem dzīve un labsirdīgi cilvēki dod otro iespēju. Viens no šādiem labdariem ir p/a "San - Tex" jurists GUNTIS RAGOVSKIS, kurš pagājušā gada vasarā savā aizgādībā paņēma divus pamestus kaķēnus.

Pagājušā gada jūnijā kādā no Balvu pilsētas ielām bezatbildīgi cilvēki kartona kastē likteņa varā atstāja divus aptuveni mēnesi vecus ņaudošus spalvu kamoliņus. Bezpalīdzīgajiem radījumiem paveicās nokļūt pašvaldības aģentūrā "San - Tex", kur tās darbinieki rūpējās pa mazuliem aptuveni nedēļu. Tā kā šajā laikā neviens par kaķēniem neizrādīja interesi, pienāca laiks izlemt mazo kaķa bērnu likteni, un, aprunājies ar mājiniekiem, pašvaldības aģentūras jurists Guntis Ragovskis pieņēma lēmumu - mazie dzīvos viņa mājā. "Agrāk mums arī ir bijuši kaķi. Turklāt nodomāju, ka bērniem būs prieks par viņiem," savu lēmumu paskaidro Guntis.

Tagad mazie delveri jau paaugušies un kļuvuši par pilntiesīgiem Ragovsku ģimenes locekļiem. Īpašu prieku jaunie draugi sagādāja bērniem. "Kaķiem ļoti patīk dzīvoties dēla istabā - kad dēls ir skolā, tur var ļoti izgulēties. Visbiežāk viņus paņurca mazā meitiņa, kurai vēl tikai gadiņš. Taču kaķēni neapvainojas," stāsta Marina Ragovska. Jaunie Ragovsku mājas iemītņiki tikuši arī pie vārdiem. "Sākumā vārdu kaķēniem nebija. Tos mazajiem iedeva Rīgā dzīvojošie krustbērni Aleksejs un Anna, kuri vasarā ciemojās mūsu mājās. Viņi nosauca kaķēniti par Nascušku, bet viņas brālīti - par Maksiku un piekodināja, lai tā arī saucam," par to, kā mazuli tika pie neparastajiem vārdiem, stāsta Marina.

Guntis apgalvo, ka lēmumu paņemt pie sevis pamestus kaķēnus nenozēlo. Nekādas lielas raizes mazie pagaidām nav sagādājuši - tikai šur tur ieplēsuši tapetes, asiņot nagus, un nometuši no palodzes kādu puķu podu, taču bez šādām palaidnībām vēl nav izaudzis neviens kaķa bērns. Turklāt, dzīvojot lauku mājā, kaķu nodarītā skāde parasti ir mazāka, nekā dzīvoklī, jo Maksis un Nascuška savu enerģiju iztērē,

Foto - no personīgā arhīva

Mums ir savas mājas. Nascuša un Maksiks tagad ir aptuveni 9 mēnešus veci un ļoti iejutušies savās jaunajās mājās. Seno dienu izbīlis, paliekot vieni uz ielas, sen jau aizmirsies.

dzīvojoties ārā un ķerot peles. "Kad viņi grib atpakaļ mājās, uzlec uz palodzes un ņaud, kamēr kāds ielaiž iekšā," mīluļa ieradumus atklāj Marina.

Vienīgās raizes jaunie mājas iemītņiki sagādāja diviem ģimenes takšu šķirnes suņiem. "Sākumā suņi uz viņiem skatījās ar aizdomām un piesardzību, ne uzreiz pieņēma jaunus mājas iemītņiekus. Kādu laiku nācās viņus pieskatīt, tomēr ar laiku visi kļuva par labākajiem draugiem un tagad bieži vien pat guļ kopā," stāsta Guntis.

Savukārt p/a "San - Tex" komunālzinženieris AIVARS PUGEJS priecājas, ka cilvēki pamazām kļūst atbildīgāki un vairāk domā par savu mājdzīvnieku likteni: "Nesen zvanija sieviete gados, kura slimības dēļ vairs nevar rūpēties par savu suni, tādēļ lūdza manu palīdzību atrast jaunus saimniekus. Lai gan tas nav p/a "San - Tex" pienākums, centos palīdzēt, piezvanot citai sievietei, kura nesen zaudējusi savu četrkājaino mīluli, un, iespējams, izdosies dzīvniekam atrast jaunas mājas."

Īsumā

Uzbūvēti jauni voljēri

P/a "San - Tex" komunālzinženieris Aivars Pugejs informē, ka, turpinot iesākto klaiņojošo dzīvnieku izķeršanas darbu, iegādāta specializēta automašīna dzīvnieku pārvadāšanai, kā arī izveidoti 6 jauni voljēri reidu laikā notverto dzīvnieku izmitināšanai. "Tas ir divas reizes vairāk nekā iepriekš un

tik, cik ļauj atvēlētā vieta. Domāju, ka šobrīd voljēru ir pietiekami," uzskata A. Pugejs. Viņš vēlreiz vērsas pie suņu saimnieku godprātības: "Lūdzam Jūs rūpīgāk pieskatīt savus dzīvniekus!"

Meklē mājas

Saimniek, atsaucies!

Balvos, veikala "Maxima", pilsētas tirgus, kā arī Sociālā servisa apkaimē klaiņo liela auguma, miermīlīgs dzeltenbrūns suns. Pašvaldības aģentūra "San - Tex" aicina suņa saimnieku labāk pieskatīt savu mājdzīvnieku, neļaujot viņam klaiņot!

Foto - no personīgā arhīva

Minces palīgā sauciens

Foto - A.Kirsanovs

Kopš janvāra vidus pensionētās skolotājas Venerandas Andžānes daudzdzīvokļu nama kāpņu telpā Baltinavā mitinās skaista, aptuveni četrus mēnešus jauna kaķenīte, kuru pametuši bezatbildīgi saimnieki. Žēlojot minciti un par spīti kaimiņu nosodījumam, Veneranda baro nelaimē nonākušo kaķa mazuli un lūdz līdzcilvēku palīdzību: "Pie sevis viņu paņemt nevaru, jo manā dzīvoklī jau dzīvo vairāki kaķi." Lai palīdzētu kaķenītei atrast mājas, viņa pat uzrakstījusi tai veltītu dzejoļu:

*Pasaulē daudz kaķu astu,
Klaidoņu un šķirņu neparastu.
Citi klist pa laukiem, ielām,
Cerībām ar sirdi lielām:
Gan kāds mūs te pamanīs,
Sauks istabā, dos ēst un sasilīs.*

*Man ar kādreiz bija mājas,
Pieniņš silts, "Kitecat", kā klājas.
Tad saimnieki mani ņēma kā kāju slauķi
Iemeta te, svešās trepēs, raugi,
Žēli raudāju un lūdzos,
Dievam savas bēdas sūdzot,
Taču tikai vienas rokas
Dod man ēst un nocēļ sala mokas.
Labi ļaudis, sadzirdiet!
Siltas mājas iedodiet!
Būšu paklausīga, mīļa,
Mirdzešu kā zvaigzne zvīļa!*

Par ko raksta kaimiņi

No upes izceļ Ubagliča akmeni

Ubagliča iedzīvotāji izteikuši ideju par ievērojamā Ubagliča akmens izceļšanu no upes un novietošanu krastā, izveidojot to par ievērojamu apskates objektu ne vien Līvānu pilsētas un novada iedzīvotājiem, bet arī viesiem no attālākajiem novadiem. Līvānu pilsētas teritorijā Dubnas upes ielokā preti Jaunajai ielai atrodas akmenis, kas iedzīvotājiem vēsturiski jau labi pazīstams. Šajā upes līcī ne vienu gadu vien iedzīvotāji svinējuši Līgo svētkus un pulcējušies arī uz citiem sabiedriskiem pasākumiem, arī pērn notikušajā atraktīvajā Ubagliča dienā. Diemžēl nu jau kuro gadu slavenais akmenis iedzīvotāju acīm slēpts, jo atrodas zem ūdens līmeņa, kas tika paaugstināts saistībā ar HES būvniecību Dubnas upes lejtecē.

“Novadnieks”, 8.02.2013.

Rekonstruēts Smiltenes kultūras nams

29.janvārī ekspluatācijā nodeva rekonstruēto Smiltenes kultūras namu. Ēkai pastiprināti pamati, atjaunots jumta segums un fasāde, izbūvēts ēkas 4.stāvs, atjaunota visu telpu apdare, kā arī veikti specializētie darbi. Nama atklāšanas pasākums plānots 8.martā, kad Smiltēnē viesosies Raimonds Pauls kopā ar Latvijas Nacionālā teātra aktieriem.

“SMILTENES NOVADA DOMES Vēstis”, 8.02.2013.

Rēzeknes Augstskolai – jubilejas logo

Šogad Rēzeknes Augstskolai apritēs 20 gadi. Uzsākot jubilejas gadu, Rēzeknes Augstskola tikusi pie svētku logo zīmes, kuru izstrādājusi Izglītības un dizaina fakultātes interjera virziena studiju programmas studente Ilze Kukule docētājas Natālijas Losānes un studiju programmas “Interjera dizains” direktores Diānas Apeles vadībā.

“Rēzeknes Vēstis”, 8.02.2013.

“Rakšu” kamieļmāte laidusi pasaulē trešo mazuli

“Rakšos” kamieļmāte Fatima šonedēļ laidusi pasaulē savu trešo mazuli - kamieļu meiteni Safīru. Safīra pasaulē nākusi 5.februārī un ir jau trešais Fatimas bērns. Pirmo kamieļēnu Fatima laida pasaulē 2009.gada augustā, bet otrais bērniņš - kamieļpuika Cēzars - piedzima 2011.gada martā. Safīras kažoks ir melns, pelēkas un brūnas krāsas sajaukumā - šādas krāsas kamieļēns Latvijā piedzimis pirmo reizi, jo viņas māsa Tabita un brālis Cēzars ir gaišā smilšu krāsā. Mazā kamieļu meitenīte ir vesela, augumā nedaudz lielāka un ar biežāku spalvu nekā iepriekšējie jaundzimušie kamieļēni, tas tādēļ, ka mamma grūtniecības laikā atbilstoši klimatiskajiem apstākļiem spēj regulēt, cik biežam kažokam ir jābūt jaundzimušajam, lai viņš nenosaltu.

“Druva”, 8.02.2013.

Izveido sniega pilsētiņu

Pie Ilzenes sporta, kultūras, interešu izglītības un mūzikas centra “Dailes” atrodas sniega pilsētiņa. Tās autori ir Ilzenes pamatskolas skolēni, kas paši ģenerējuši idejas sniega pilsētiņas dizainam un paši tās pārvērtuši realitātē. Ilzenes pagasta sporta darba organizatore Aira Vērse atklāj, ka ideja par pilsētiņas veidošanu radusies sadarbībā ar Ilzenes pamatskolas sporta skolotāju Inesi Žīguri. “Tā kā slēpot nevarēja, tad nolēmām sporta stundas izmantot, uzceļot paši savu sniega pilsētu,” viņa stāsta. Tagad par gala rezultātu var būt priecīgi ne vien sniega pilsētiņas autori, bet arī Ilzenes pagasta pirmsskolas vecuma bērni un viņu vecāki, kuriem pilsētiņa kļuvusi par iecienītu vietu brīvā laika pavadīšanai.

“Malienas Ziņas”, 8.02.2013.

120 tūkstoši eiro Daugavpils iesaiņojumā

Drīz jau būs jāmaksā apkures rēķini par janvāri. Neko priecīgu tie nesola, jo nebija jau ne par mata tiesu siltāks kā decembrī. Bet ar kādām izjūtām tos šomēnes maksās daugavpīlieši, ja no mutes mutē ceļo tikai viena vēsts – aizu-rēšanas, kukuļošana un “Daugavpils siltumtiklu” uzņē-mums. Pēc KNAB veiktajām pārbaudēm, tiesa ir apcietinā-jusi Daugavpils domes priekšsēdētājas vietnieku Vjačeslavu Širjakovu, kā arī uzņēmējus Jāni Sprinovski un Gintu Sorokinu. KNAB jau ir publiskojis, ka kukulis bijis skaitāms ap 120 000 eiro.

“Latgales Laiks”, 8.02.2013.

Z.Logina

Prātnieks

2. kārtā

Balvu Centrālās bibliotēkas darbinieki aicina savus lasītājus, apmeklētājus un novadniekus iesaistīties šajā intelektuālajā spēlē. Visi jautājumi būs atrodami Novadpētniecības lasītavas materiālos, bibliotēkas Kultūrvēstures datubāzē un internetā. Uzvarētājiem tiks pasniegtas vērtīgas grāmatas par Latgali. Būsiat laipni gaidīti Balvu Centrālajā bibliotēkā! Atbildes gaidām līdz 5.aprīlim.

“Balvi,/ manas bērniņas/ dižākā pilsēta!/ Tevī iebraucot/ kokasu ratos,/ mani pusstundu dauzija/ bruģa akmeņi cietās pieres.”
(Lūcija Stroda “Atmiņu kadrs”)

Gadu desmiti ir pagājuši, bruģi nomainījis asfalts. Dažas ielas ir izzudušas, dažas apvienotas, dažas nākušas klāt no jauna. Mainoties valdošajām varām, vairākkārt ir mainījušies arī ielu nosaukumi. Jāpiebilst, ka ielu nosaukumus jeb urbanonīmus var uzskatīt arī par savdabīgu pilsētas kultūrvēstures atspulgu, atliek tikai papētīt to rašanos.

Svinot Balvu pilsētas 85 gadu dzimšanas dienu, aicinām ielūkoties pilsētas ielu veidošanās vēsturē!

1. Cik ielu šobrīd ir Balvu pilsētā? 2. Kā sauc vecāko un garāko ielu Balvos? 3. Tagadējo Partizānu, Brīvības, Liepu ielu posmi 20. gs. 30. gados veidoja vienu ielu. Kāds bija tās nosaukums? 4. Vai Balvos ir bijusi Brāļu Skrindu iela? Kāda tai saistība ar Sinagogas ielu? 5. Kā Teātra iela tikusi pie sava vārda? Vai tas laika gaitā ir mainījies? 6. Kura iela īsu laiku ir bijusi pārdēvēta par Juriņa Gagarina ielu? 7. Kurā ielā atradies vecais Balvu administratīvais centrs ar pagasta

valdes ēku, labības noliktavu, skolu, pareizticīgo baznīcu? 8. Šajā ielā pēc seniem nostāstiem ir atradies Baltijā garākais krogs. Neatkarības cīņu laikā – Latgales partizānu pulka štābs. Kā sauc šo ielu? 9. Cik reizes Partizānu ielai ir ticis mainīts nosaukums? 10. Kas kopīgs Ķieģeļu, Celtnieku un Ķiršu ielām?

1.kārtas pareizās atbildes

1. Par Ivulānu un Jurdžu dzimtām; 2. Kopš 1939. gada; 3. Latgales dati; 4. Gustavs Manteifelis; 5. 95 gadi; 6. Īsais; 7. 15. un 16. aprīlī; 8. Jaungada mēnesis; 9. 19. aprīlī; 10. 2006.gada.

Atbildes uz 1. kārtas jautājumiem ir iesūtījuši:

V.Ločmele, A. Slišāns, A. Ruduks, A. Naļivaiko, I. Svilāne, A.Mičule, A.Smirnova, O.Zelča. **Uzvarētāja ir VIJA LOČMELE.**

Pēc balvas lūdzam uzvarētāju griezties Balvu Centrālās bibliotēkas Novadpētniecības lasītavā. Atbildes uz 2. kārtas jautājumiem tiek gaidītas Balvu Centrālajā bibliotēkā (Tirgus iela 7, Balvi, LV-4501) vai elektroniski uz e-pastu: sarmite@balvurcb.lv.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Februāra tēma – “Milestības vārdā”. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski: vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Narkologs E.Brokāns Latvijas dižmežā. Iesūtīja A.Bužs no Balviem.

Ekskursanti. Iesūtīja A.Bužs no Balviem.

Divatā. Iesūtīja Albīne Kokoreviča no Dobeles novada Krimūnu pagasta.

Kārumnieces. Iesūtīja Anīta Antuha no Bērzpils pagasta.

Konkursi arī - www.vaduguns.lv

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Medības

Septiņi vilki un lūsis ledus alā

Pagājušā nedēļa veiksmīga izrādījās mūspuses medniekiem no Bērzpils, kuri ar kolēģiem nomedija septiņus vilkus un par Latvijas mežu karali dēvēto lūsi.

Piedzīvojums
Aiviekstes krastos

Mednieku kluba (MK) "Bērzpils" biedra, bērzpīlieša Andra Bondara ceļš uz aizraujošā piedzīvojumā iegūto lūša trofeju sākās svētdien, 3.februārī, kad mednieki ar sniega *moci* traucās pa Lubānas mitrāja biezokni un meklēja svaigas vilku pēdas. Andris stāsta, ka diena bija lieliska, zemi klāja naktī uzsnigušais sniegs, kuru sapēdot jau bija paspējuši aļņi. "Braucām gar Aivieksti un pēkšņi pamanījām, ka gar upes krastu kaut kas skrien. Lai arī dzīvnieks mednieku skatam pavīdēja tikai pāris sekundes, viņa raksturīgākās lēciena kustības vēstīja, ka 150 metru attālumā no mums prom mūk lūsis. Metām pa *ganģiem* un vēja ātrumā lidojām lūsim *nogriezt* aizmukšanas ceļu, tomēr pēc neilga mirkļa četrkājis sagādāja pārsteigumu – lūsis pazuda," aizraujošo medību piedzīvojumu atceras Andris. Neskatoties uz neveiksmi, mednieki citīgi turpināja braukt gar krastu un šķetināt sniegā atstāto pēdu mudžekli. Tomēr no lūša nebija ne vēsts. Aiviekstes upes krastā pēdas nemanīja, vējā locījās tikai kārklu krūmi. "Pirms kāda laika upē bija augsts ūdens līmenis, un tajā uzsaļa 10 centimetrus bieza ledus kārtā. Vēlāk ūdens līmenis kritās, milzīgās ledus plāksnes upes krastā zem pašu svāra lūza, un izveidojās zemledus tukšums ar alām. Interesanti, ka lūša pēdas vēstīja - dzīvnieks gar kārkla stumbru ielīdīs tieši šādā zemledus caurumā, kas veido daudzus desmitus metru garu, nenosakāma izmēra un virziena alu labirintu," stāsta bērzpīlietis. Tagad medniekiem atlika izdomāt, kā rīkoties turpmāk – ilgstoši gaidīt, kamēr lūsis izlīdīs ārā no alas, vai doties pakal suņiem, kuri medību procesu paātrinās? Versijas bija vairākas, kad pēc stundu ilga pārdomu brīža nolēma, ka jātiek galā pašu spēkiem. Andris stāsta: "Sēdēju pie alas ar ieroci rokās, savukārt kolēģis, lēkājot pa ledus klajumu, centās trokšņot un dzīvnieku no ledus alas izdzīt ārā. Pamazām tuvojos vietai, kur atradās lūsis, bet tad pēkšņi ledus ielūza un es gāzos lejup bedrē. Par izbrīnu no salūzušās ledus spraugas blakus manām

Septiņi vilki. Vienā medību dienā nomedit septiņus pelēcus ir nozīmīgs notikums jebkura mednieka mūžā.

Andris Bondars ar lūša trofeju. Domājams, ka bērzpīlietis Andris Bondars aizraujošās lūša medības Aiviekstes krastos atcerēsies vēl ilgi.

kājām zibenīgi izšāvās ārā lūša galva un ķepa, cenšoties mani noķert. Arī es tikpat ātri izkāpu no bedres un redzēju, kā lūsis pazuda atpakaļ spraugā. Nekavējoties izšāvu, un piedzīvojums beidzās. Lūsis bija nomedīts." Viņš piebilst, ka šis lūša medības bija savdabīgas, jo parasti mednieki lūsus *noceļ* no koku galotnēm. Savukārt līdz šim nekas nebija ne redzēts, ne arī dzirdēts, ka lūsis medīts alā tieši zem mednieka kājām. Andris atzīst, ka prieks par lūša trofeju ir liels. Jāpiebilst, ka pirms pāris dienām bērzpīlietis medībās Gaigalavā nošāva arī divus vilkus. Tagad šajā sezonā nomedito dzīvnieku sarakstu papildina arī lūša trofeja, kas nomedīta oriģinālā veidā.

Septiņi vilki vienā dienā

Necerēti veiksmīgas medības pagājušajā nedēļā izdevās arī bērzpīliešiem Antonam Odumiņam, Leonardam Odumiņam, Pēterim Gļaudam, Lucijam Rakstiņam, Stepanam Rakstiņam, Aivim Rakstiņam un jau pieminētajam Andrejam Bondaram, kuri kopā ar citiem mednieku kolektīviem Rēzeknes pusē nošāva septiņus vilkus. A.Odumiņš pastāstīja, ka vienā medību dienā nošaut tik daudz vilkus negadās bieži. Šoreiz problēmas radīja tas, ka vilki medību laikā katrs skrēja uz savu pusi, lai gan parasti viņi turas baros. Viņš piebilst, ka lielu darbu izdarīja kaimiņu mednieku kolektīvi, kuri veiksmīgi vilkus ielenca mastā, tādējādi palīdzot tikt pie septiņu pelēču trofejām.

Nelaime

Avārijā dzīvību zaudē divi balvenieši

Ceturtdien, 7.februārī pulksten 10.35 Balvu novada Bērzpils pagastā notika traģiska autoavārija, kurā dzīvību zaudēja divi balvenieši - 85 un 84 gadus vecie Grigorijs un Anna Kudrjavcevi. Divu vieglo automašīnu sadursme notika autoceļa Rēzekne - Gulbene 41.kilometrā.

Valsts policijas (VP) Latgales reģiona pārvaldes (LRP) Kārtības policijas biroja Prevencijas nodaļas inspektore Anas-

tasija Laizāne informēja, ka automašīna "Golf", kuru vadīja 85 gadus vecais vīrietis, pagaidām nenoskaidrotu apstākļu dēļ iebrauca pretējās kustības joslā un ar sānu sadūrās ar pretī braucošo automašīnu "Opel". Transportlīdzekļu sadursmē dzīvību zaudēja automašīnas "Golf" vadītājs un pasažiere. Savukārt vieglus miesas bojājumus ceļu satiksmes negadījumā guva 1965.gadā dzimušā automašīnas "Opel" vadītāja, kuru ar gūtajām traumām nogādāja

slimnīcā. Policijas darbinieki turpina noskaidrot ceļu satiksmes negadījuma iemeslus un apstākļus un lemj par kriminālprocesa sākšanu.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Latgales reģiona brigādes Balvu daļas inspektors Aleksejs Kovšovs pastāstīja, ka izsaukumu uz negadījuma vietu saņēma arī ugunsdzēsēji, kuri ar speciālas tehnikas palīdzību *izgriez*a bojāgājušos un cietušo no automašīnām.

Informē policija

Brauc reibumā un bez tiesībām

28.janvārī Balvu novada Vectilžas pagastā nenoskaidrota persona vadīja nenoskaidrotu transportlīdzekli, iebrauca stāvošā automašīnā, sabojāja tās durvis un no notikuma vietas aizbrauca. Sastādīts ceļu satiksmes negadījuma protokols.

29.janvārī Balvu novada Vīksnas pagastā 1986.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Audi" 2,37 promiļu alkohola reibumā un bez autovadītāja apliecības. Šajā pašā datumā policijas darbinieki fiksēja analogisku likumpārkāpumu, kad Balvos 1990.gadā dzimis vīrietis ar automašīnu "BMW" brauca 1,73 promiļu alkohola reibumā un bez tiesībām. Abos gadījumos sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

3.februārī Rugājos 1990.gadā dzimis vīrietis ar automašīnu "BMW" brauca 2,57 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Nozog kannas un degvielu

31.janvārī Viļakā no šķūņa nozaga metāla kannas un degvielu. Nodarīti materiālie zaudējumi 35 latu apmērā. Uzsākts kriminālprocess. Notiek izmeklēšana.

Apzog katlu māju

31.janvārī Viļakā no katlu mājas nozaga motorzāģi. Nodarīti materiālie zaudējumi 163 latu apmērā. Uzsākts kriminālprocess. Notiek izmeklēšana.

Nodara miesas bojājumus

31.janvārī policijas darbinieki saņēma informāciju, ka Viļakā kādā veikalā vairāki cilvēki uzvedas huligāniski. Nodarīti miesas bojājumi tirdzniecības vietas apmeklētājiem. Personas noskaidrotas. Policija pārbauda informāciju un noskaidro notikušā apstākļus. Uzsākts kriminālprocess.

Iebrauc stāvošā automašīnā

3.februārī Viļakā kāda sieviete vadīja automašīnu "Ford" un iebrauca stāvošā automašīnā "Volvo". Bojāti transportlīdzekļi.

Uzbrauc virsū automašīnai

4.februārī Balvos, Brīvības ielā, 1971.gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu "Audi", uzbrauca stāvošam transportlīdzeklim. Sastādīts ceļu satiksmes negadījuma protokols.

Bojā svešu mantu

6.februārī policijas darbinieki saņēma iesniegumu, ka Šķilbēnu pagastā 1981.gadā dzimušā vīrieša piederošajai automašīnai izsisti stikli un sabojāti atpakaļskata spoguļi. Vainīgās personas noskaidrotas un aizturētas. Uzsākts kriminālprocess. Izmeklēšana turpinās.

Policija meklē

Valsts policijas (VP) Latgales reģiona pārvaldes (LRP) Balvu iecirknis meklē 1962.gadā dzimušo **V l a d i m i r u** Utjaganovu, kurš apsūdzēts par atkārtotu zādzību, krāpšanu un piesavināšanos nelielā apmērā. Ja ir informācija par attēlā redzamo vīrieti, zvaniet uz tālr. nr. 64603500,

110 vai vērsieties tuvākajā policijas iestādē.

Informē robežsardze

Turkam neatļauj ieceļot Latvijā

4.februārī Vientuļu robežkontroles punktā ieceļot Latvijā liedza Turcijas pilsonim, kuram nebija derīgas vīzas vai uzturēšanās atļaujas. Personu atgriezta uz izceļošanas valsti.

Kopumā 4.februārī Valsts robežsardzes (VRS) amatpersonas uz ārējām robežām un valsts iekšienē konstatēja 32 likumpārkāpējus. Savukārt veicot imigrācijas kontroles pasākumus, valsts iekšienē ieceļošanas vai uzturēšanās noteikumu pārkāpumus konstatēja 10 personām.

